

ABD VE AVRUPALI İLAÇ ÜRETİCİLERİ YATIRIM İÇİN 'ÖNCE YAPILMASI GEREKENLER VAR' MESAJI VERDİ

Richard Bergström

Jonathan D. Kimball

Dev ilaç firmaları Türkiye'de yatırıma mesafeli duruyor

MEHMET KAYA / ANKARA

Avrupalı ve ABD'li ilaç devleri, Türkiye'deki siyasi ve ekonomik ortama yönelik sınırlı bir olumsuz görüşe sahip olsalar da yatırım için fiyat, sağlık sistemi ve genel yatırım ortamına yönelik çekincelerini koruyor. İlaç devlerinin temsilcileri, yatırımcıların hangi ülkeye yatırım yapacağı konusunda tamamen objektif kararlar aldığını belirterek, inovasyona verilen değere, yenilikçiliğe ve yatırım ortamına baktıklarının kaydedti.

Türkiye, ilaç ve sağlık ürünlerini stratejik olarak saymış ve alım garantileri dahil bir dizi teşvik paketini hayata geçirmişti. Araştırmacı İlaç Firmaları Derneği (AİFD) ev sahipliğinde, dünyanın en büyük ilaç firmalarının üye olduğu ABD İlaç Araştırma ve Üreticileri Derneği (PHRMA) ve Avrupa İlaç Sanayicileri ve Dernekleri Federasyonu (EFPIA) yıllık toplantılarını Ankara'da gerçekleştirdi. Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'in konuşmacı olarak yer aldığı toplantının ardından PHRAMA Başkan Yardımcısı Jonathan D. Kimball ve EFPIA Genel Direktörü Richard Bergström bir grup gazetecinin sorularını yanıtladı. İlaç endüstrisi temsilcileri, dünyada zenginleşme oldukça ilaç tüketiminin artacağını ve hem ilaç hem de ilaca yönelik Ar-Ge yatırımlarının yükselmeye devam edeceğini vurguladı. Bergström, Türkiye'de önceki görüşmelere kıyasla daha güçlü ilgi gördüklerini vurgularken, Kimball hem ilaç üreticileri hem de ülke için fırsatların bulunduğu bir ortam olarak değerlendirdi. Başbakan Yardımcısı Şimşek'in sunumuyla, Türkiye'nin ekonomik ve siyasi ortamına yönelik daha geniş bilgi sahibi olduklarını ve 15 Temmuz'da ortaya çıkan tehdidi anladıklarını belirten üretici temsilcileri, buna rağmen 'geleceğe yönelik çizilen tablodan memnun oldukla-

'Yeni ilaçlar verimlilik sağlar'

AİFD Başkanı Mete Hüsemoğlu, yenilikçi ilaçların değer kattığının göz ardı edilmemesi gerektiğini söyledi. Türkiye'de çeşitli nedenlerle yeni ilaçların pazara girişinde zorluklar olduğunu belirten Hüsemoğlu, "Yeni ilaçlar hastaların yaşam kalitesine ve ömürlerine katkı sağladığı gibi (sağlıkta) verimliliği de artırıyor. Bunlar gözden kaçırılmamalı" dedi.

rının' vurguladı. Bergström "Devlete karşı bir hareket oluşmuş ve bu engellenmiş. Ama şu anda daha geleceğe dönük, ilerlemeci bir yaklaşım görüyorum. Ben bu gelişimde sorunların neden olduğunu da az çok anladım ve bu bilgilerle döneceğim Avrupa'ya ve daha kolay çözümler bulacağımıza inanıyorum" dedi.

Yeni ve özel ilaçlara erişim sıkıntılı

Türkiye'nin büyük ilaç firmalarının yatırımı için çalıştığını ve buna endüstrinin nasıl yanıt verdiğinin sorulması üzerine ise Kimball, "Şirketler önceliği yeniliğe verilen değere göre oluşturuyor. Hükümetlerden de buna destek bekliyor. Türkiye açısından bazı engeller var" değerlendirmesinde bulundu. Kimball, bu engelleri ise piyasaya erişim -yeni ve bazı özel ilaçların Türkiye'ye girişinde yaşanan kısıtlar- olarak sıraladı. Bergström ise hükümet ile ilaç endüstrisinin iyi ilişkiler içinde olması gerektiğini belirterek, Ar-Ge kapasitesinin gelişmesi için üniversite-özel sektör işbirliklerinin gelişmesini, yatırım ortamının iyileştirilmesini ve sağlık sisteminin küresel ilaç endüstrisinin ürünlerine daha fazla destek olmasını istedi. Bergström, sorun alanları olarak da sıralanabilecek bu unsurların çözümü için öneriler sunduklarını belirterek, Türkiye'nin yatırım talebini ve teşviklerini gördüklerini, kapsayıcı bir yaklaşım oluşturmaya çalıştıklarını kaydetti. EFPIA Direktörü

Bergström, somut sorun noktalarını ise Türkiye'nin ilaç fiyat politikası (referans fiyatlar), ilaç fiyat hesaplamasında kullanılan düşük döviz kuru, (yüksek bedelli) yeni ilaçların fiyatlarına yönelik politika olarak sıralayabileceğini kaydetti. Diğer yandan, aşırı vb. bazı sağlık ürünleri-ilaçlarına yönelik alım garantisi modelini ise olumlu karşıladıklarını vurguladı.

'Yatırımcılar ülke seçiminde objektif'

PHRMA Başkan Yardımcısı Kimball da ilaç ve ilaç teknolojilerine yönelik yatırım isteyen ülkeler bulunduğunu belirterek, Türkiye'yi bu alanda rekabetçi yapmak için çalışılması gerektiğini belirtti. Kimball, TBMM'de bulunan patent yasaşının bu anlamda ileri bir adım olabileceğini vurguladı. Kimball, yatırımcıların hangi ülkeye yatırım yapacağı konusunda tamamen objektif kararlar aldığını belirterek, inovasyona verilen değere, yenilikçiliğe ve yatırım ortamına baktıklarını kaydetti. Bergström ise TEPAV tarafından hazırlanan raporun iyi bir anahtar olduğunu belirterek, biyoteknoloji, hücre terapisi gibi alanları da içerecek şekilde gelecek 10 yıl daha yatırımların süreceğini ifade etti. Bergström, "Türkiye sağlık sistemi olarak iyi bir yerde. İyi bir iş gücü var, inovatif bir kapasite var. Teorik olarak yatırımlar büyümeli ama böyle olmuyor. Hükümet de bunun farkında" dedi.